

[Undervisningsministeren.]

valg skulle arbejde med dette problem; dette udvalg arbejder stadig med problemet, og jeg håber, der kommer en betænkning fra det i løbet af nogle måneder. Jeg tror dog, man må gøre sig klart, at det ikke kan klare hele problemet med hensyn til at imødekomme det øgede behov, som må siges at foreligge, og jeg gør yderligere opmærksom på, at når jeg er kommet med forslaget nu og ikke har afventet denne betænkning, som altså formentlig først vil foreligge om nogle måneder, er det, fordi vi, når vi til næste år skal fordele disse beløb, der er til rådighed, allerede skal tilrettelægge det nu til efteråret, hvor ansøgningerne bliver kaldt ind.

Hvis ikke vi i denne samling vedtager en ny lov, så har vi til næste år kun et beløb, som har vist sig at være utilstrækkeligt til at imødekomme blot de rimelige krav og de rimelige henvendelser, der kommer til de forskellige læreanstalter og fra de forskellige uddannelsesområder. Derfor har jeg anset det for fornødent ikke at afvente betænkningen fra dette udvalg, men at komme med forslaget nu, for at pengene kan være til rådighed, så vi i højere grad kan imødekomme de henvendelser, vi får fra ungdommen.

Så siger man: ja men de unge skal yde et bidrag selv. Ja, naturligvis; det er rent undtagelsesvis, at unge akademikere med den lange uddannelsestid får et understøttelsesbeløb på ca. 4 000 kr. — maksimum er 4 300 kr. Det er rent undtagelsesvis. Jeg tror ikke, jeg tager meget fejl, når jeg siger, at gennemsnittet vel vil være et understøttelsesbeløb på et par tusinde kroner, og enhver ved jo, at det, det koster at udanne sig og bo borte fra hjemmet, som det store tal af de unge, det her drejer sig om, må gøre, ikke tilnærmelsesvis dækkes af de understøttelsesbeløb, de unge her kan opnå. Jeg tror, man må erkende, at mener man noget med, at adgangen skal være nogenlunde lige for børn fra alle samfundslag, så er det nødvendigt at have større beløb til rådighed, end vi har nu.

Så kan man diskutere, om samfundet skal indrettes på en anden måde, således at det ikke er nødvendigt med understøttelser af denne karakter i det hele taget. Men det er jo ikke det, der ligger for nu. Det er den

øjeblikkelige situation, vi står i, hvor tusinder af hjem gerne ønsker at give deres børn en god uddannelse, og hvor vi er interesseret i, at de børn, der har evner til at læse og gerne vil gøre noget for at få en fyldig uddannelse, får adgang dertil. Vil vi hjælpe dem, vil vi gøre det muligt for dem, kan det ikke ske ved at sætte skatten ned for familier, der ingen indkomst har, eller som kun har en meget lille indkomst. Det er ikke den vej, vi skal gå. Der er ikke anden vej end den, vi hidtil er gået, nemlig at skaffe de midler, der er brug for for at imødekomme et rimeligt krav om at hjælpe de unge fra småkårs hjemmene og middelstandshjemmene, som, hvis ikke de får denne hjælp, enten skal have erhvervsarbejde, hvilket vil forlænge deres uddannelsestid meget væsentligt, eller også helt er afskåret fra at få den uddannelse, de gerne ønsker.

Dette er efter min mening en grundbetragtning, men jeg vil altså gerne gentage, at spørgsmålet om skatten af de indtægter, som de unge selv har, ikke er lagt hen. Når vi til sin tid får betænkningen fra det pågældende udvalg, kan vi jo tage spørgsmålet op til drøftelse. Men jeg tror, man ganske klart kan sige sig selv, at problemet ikke er løst dermed, og det er for det kommende år, vi har brug for flere penge, end vi tidligere har haft.

I denne tid diskuterer vi jo lærermangelen ved gymnasierne, og der er i høj grad peget på, at de unge med skoleembedseksamen er meget betænkelige ved i deres studietid at skulle påtage sig låneforpligtelser, som de måske bagefter ville have vanskeligt ved at klare; man anfører både med hensyn til denne gruppe af unge studerende og andre, at vil man gøre det muligt at fremme tilgangen, må man vise lidt hensyn, også i betragtning af, hvor dyrt det er at læse, og at det ville i øvrigt være særdeles for-tjenstfuldt, hvis uddannelsestiden kunne gøres kortere derved, at de unge ikke i så høj grad som nu var nødt til at tage erhvervsarbejde. Jeg afviser slet ikke, at det kan være meget godt, at de unge også i deres studietid ved universitetet har noget praktisk arbejde ved siden af, hvis det i øvrigt er foreneligt med deres uddannelse, men der er mange studiegrene, som ikke har denne mulighed, og når eksamen er